

ΕΣΝΕ

Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος

Ενημερωτικό Φυλλάδιο - 2025

ΤΟΜΕΑΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ

Μέλος European Oncology Nurses Society (EONS) &
Μέλος International Society of Nurses in Cancer Care (ISNCC)

4	Ομάδες Εργασίας – Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας ΕΣΝΕ
6	Σύσταση Ομάδας φοιτητών με ενδιαφέρον στην Ογκολογία
7	Ημέρα Νοσηλεύτη – ECND25
10	52ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος
12	Από την Εκπαίδευση στην Πράξη. Webinar για τους Νέους Ογκολογικούς Νοσηλευτές
14	12ο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας
16	Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «ΟγκοΝόησις»: Ένα Πρότυπο Εξειδίκευσης στη Νοσηλευτική Ογκολογική Φροντίδα
18	Μια ακόμη μεγάλη διάκριση για τον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας ΕΣΝΕ!
19	Πες το με αριθμούς: Ο καρκίνος σήμερα
20	Εμπειρία από το ESMO25 - EONS 18
23	Burnout στη Νοσηλευτική: Ένα Σύγχρονο Επαγγελματικό Φαινόμενο
26	Τα νέα της EONS και η εμπειρία μου στο στο Advocacy Working Group της EONS
29	EONS18 Conference at ESMO25: Μια Εντυπωσιακή Επιτυχία

Editorial – Μήνυμα του Τομέα

Το όραμα όλων μας στον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ, είναι η παροχή ολιστικής και προηγμένης νοσηλευτικής φροντίδας από εξειδικευμένους νοσηλευτές ογκολογίας, με σκοπό την προαγωγή της ογκολογικής νοσηλευτικής, την ενίσχυση του ρόλου του νοσηλευτή και τη βελτίωση της ποιότητας φροντίδας των ογκολογικών ασθενών

Η Αποστολή μας

- Η παροχή υψηλού επιπέδου συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, μέσω ανάπτυξης εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Η ανάπτυξη της νοσηλευτικής επιστήμης και η παροχή τεκμηριωμένης φροντίδας (evidence based).
- Η βελτίωση της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας.
- Η ανάπτυξη επαφών και συνεργασιών με Ελληνικές και Διεθνείς Επιστημονικές Εταιρείες, καθώς και με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον χώρο της ογκολογίας.
- Η υποστήριξη των εθελοντικών οργανώσεων ασθενών με καρκίνο.
- Η ενδυνάμωση του νοσηλευτικού ρόλου της «συνήγορας» υπέρ των ογκολογικών ασθενών.
- Η κλινική έρευνα στη νοσηλευτική ογκολογία.
- Η εκπαίδευση των ογκολογικών ασθενών και των οικογενειών τους.
- Η ενημέρωση του κοινού για θέματα πρόληψης του καρκίνου.
- Η υποστήριξη των νοσηλευτών ογκολογίας με ταυτόχρονη κάλυψη των αναγκών τους (εκπαιδευτικών, ψυχολογικών κ.α).
- Η δημιουργία δικτύου ογκολογικών νοσηλευτών με στόχο τη δημιουργία κοινής πλατφόρμας επικοινωνίας.

- Η ανάπτυξη κουλτούρας διεπιστημονικής συνεργασίας.
- Η συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών υγείας μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων και προτάσεων που θα προκύπτουν από τη συζήτηση των μελών μας.

Το newsletter του Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας δημιουργήθηκε με στόχο:

- Την έγκαιρη και αξιόπιστη ενημέρωση των μελών για επιστημονικά νέα, εξελίξεις και δράσεις.
- Την ανάδειξη εκπαιδευτικών ευκαιριών, συνεδρίων, ημερίδων και ερευνητικών πρωτοβουλιών.
- Την προβολή καλών πρακτικών και εμπειριών από τον χώρο της ογκολογικής νοσηλευτικής.
- Την ενίσχυση της επικοινωνίας και της δικτύωσης μεταξύ των επαγγελματιών υγείας σε πανελλαδικό επίπεδο.

Το newsletter του ΕΣΝΕ απευθύνονται σε όλους τους νοσηλευτές που ενδιαφέρονται ενεργά για την ογκολογική φροντίδα, ανεξαρτήτως επαγγελματικής βαθμίδας ή χώρου εργασίας.

Σας προσκαλούμε να:

- Συμμετάσχετε ενεργά στον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας.
- Συμβάλετε με προτάσεις, άρθρα, εμπειρίες και ιδέες στο newsletter.
- Γίνετε μέρος μιας δυναμικής επιστημονικής κοινότητας που στοχεύει στη συνεχή βελτίωση της ογκολογικής νοσηλευτικής πρακτικής.

Ομάδες Εργασίας – Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας ΕΣΝΕ

Γράφει ο Δημήτριος Παπαγεωργίου, Αναπληρωτής
Καθηγητής Παθ. Νοσηλευτικής, Παν. Πελοποννήσου.
Πρόεδρος Τ.Ν.Ο.ΕΣΝΕ.

Ο Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ αποτελεί την μοναδική επιστημονική εταιρεία στην Ελλάδα, η οποία ασχολείται με την δια βίου εκπαίδευση και την εξειδίκευση των Ογκολογικών Νοσηλευτών.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο από την πρώτη στιγμή δημιουργήθηκαν **ειδικές ομάδες εργασίας** που σκοπό είχαν τη συνεργασία εξειδικευμένων Ογκολογικών Νοσηλευτών προκειμένου να οργανωθούν δράσεις και ενέργειες που θα ενίσχυαν τους συναδέλφους Νοσηλευτές στην καθημερινή κλινική πρακτική τους.

Η **1η ομάδα εργασίας** είναι της **Εκπαίδευσης**. Ουσιαστικά, συντονίζει όλες τις ιδέες και τις προτάσεις που αφορούν θέματα Ογκολογικής Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα συνεργάζεται με άλλους τομείς του ΕΣΝΕ και αναζητά συνεργασίες με Ογκολογικές Επιστημονικές Εταιρείες και Πανεπιστήμια,

προκειμένου να υπάρχει για τα εκπαιδευτικά προγράμματα αντίστοιχη πιστοποίηση και μοριοδότηση.

Η **2η ομάδα εργασίας** είναι των **Κατευθυντήριων Οδηγιών**. Βασικός της σκοπός είναι η δημιουργία **κλινικών εργαλείων** που θα βοηθούν την καθημερινή κλινική πρακτική των Ογκολογικών Νοσηλευτών. Για τη συμμετοχή στην συγκεκριμένη ομάδα απαιτείται κλινική εμπειρία, εξειδίκευση και δεξιότητες έρευνας. Το έργο που επιτελεί είναι πολύ σημαντικό και υποστηρικτικό για τους Νοσηλευτές της πρώτης γραμμής.

Η **3η ομάδα εργασίας** είναι η ομάδα της **Διατροφικής Υποστήριξης**. Είναι μια ομάδα που δημιουργήθηκε προκειμένου να καλυφθεί ένα μεγάλο κλινικό κενό σχετικά με τη διατροφική αξιολόγηση και τη διατροφική συμβουλευτική των ογκολογικών ασθενών.

Ταυτόχρονα έχει ως στόχο τη διασύνδεση και τη συνεργασία με άλλες Επιστημονικές Εταιρείες Διαιτολόγων ώστε να δημιουργηθούν κοινά σχέδια διατροφικής φροντίδας των Ογκολογικών ασθενών.

Η **4η ομάδα εργασίας** είναι η ομάδα των νέων Ογκολογικών Νοσηλευτών, η οποία συμπεριλαμβάνει και την **υποομάδα των φοιτητών Νοσηλευτικής** που επιθυμούν να ασχοληθούν μελλοντικά με την Ογκολογία. Σκοπός της είναι η ενδυνάμωση των νέων Ογκολογικών Νοσηλευτών, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών τους αναγκών, η δημιουργία προγραμμάτων εκπαίδευσης και η γενικότερη ψυχολογική αλλά και ουσιαστική υποστήριξή τους προκειμένου να παραμείνουν στο χώρο της Ογκολογίας.

Όλες οι ομάδες εργασίας είναι σε στενή συνεργασία

με αντίστοιχες **Ευρωπαϊκές και Διεθνείς**. Τα μέλη των ομάδων εργασίας συμμετέχουν σε διαδικτυακές συναντήσεις και φόρουμ συζητήσεων.

Ο Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ, προσκαλεί και προτείνει στους Νοσηλευτές να συμμετέχουν στις ομάδες εργασίας. Θα γνωρίσουν ειδικούς νοσηλευτές από την Ελλάδα και την Ευρώπη, θα οργανώσουν δράσεις και έργα εκπαιδευτικά που θα ενισχύσουν ουσιαστικά την προσφερόμενη ογκολογική φροντίδα.

Πληροφορίες για όλες τις ομάδες εργασίας μπορεί όποιος ενδιαφέρεται να βρει στην ιστοσελίδα του Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας

(<https://www.esne.gr/index.php/el/home-oncology-nursing-gr>).

Σύσταση Ομάδας φοιτητών με ενδιαφέρον στην Ογκολογία

Γράφει η **Αρσενίου Αργυρώ**
Προπτυχιακή φοιτήτρια Τμήματος
Νοσηλευτικής Παν. Πελοποννήσου,
Συντονίστρια της ομάδας φοιτητών

Η σύσταση Ομάδας Φοιτητών με ενδιαφέρον στην Ογκολογία αποτελεί μια σημαντική πρωτοβουλία με στόχο τη δημιουργία ενός ενεργού και συνεργατικού δικτύου φοιτητών που μοιράζονται κοινό επιστημονικό ενδιαφέρον για την Ογκολογία. Η ομάδα αυτή φιλοδοξεί να λειτουργήσει ως χώρος γνώσης, ανταλλαγής εμπειριών και ανάπτυξης δεξιοτήτων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ακαδημαϊκή και επαγγελματική εξέλιξη των μελών της.

Η δημιουργία της ομάδας αποσκοπεί στη σύνδεση φοιτητών Νοσηλευτικής από διαφορετικά Πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενισχύοντας τη μεταξύ τους συνεργασία και επικοινωνία. Μέσα από αυτή τη διασύνδεση, δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης ενός κοινού πλαισίου δράσης που προάγει τη συλλογική μάθηση και την ανταλλαγή καλών πρακτικών στον τομέα της Ογκολογίας.

Βασικός στόχος της ομάδας είναι η εμβάθυνση των γνώσεων των φοιτητών στην Ογκολογία, με έμφαση στη σύγχρονη ογκολογική φροντίδα και τον ρόλο του νοσηλευτή. Η ομάδα επιδιώκει να ενισχύσει την ενημέρωση των μελών της γύρω από τις επιστημονικές εξελίξεις, τις νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες

υγείας στον ογκολογικό χώρο.

Παράλληλα, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη συμμετοχή των φοιτητών σε ογκολογικά συνέδρια, ημερίδες και επιστημονικές εκδηλώσεις, προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με την επιστημονική κοινότητα και να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη. Η ενεργή παρουσία σε τέτοιες δράσεις ενισχύει την επαγγελματική τους ετοιμότητα και ενδυναμώνει το ενδιαφέρον για τη συνεχή επιστημονική κατάρτιση.

Επιπλέον, η ομάδα στοχεύει στη συμμετοχή σε ερευνητικές μελέτες και επιστημονικές δραστηριότητες, προάγοντας την ερευνητική κουλτούρα και την επιστημονική συνεργασία από τα πρώτα στάδια της φοιτητικής πορείας. Μέσα από αυτές τις δράσεις, οι φοιτητές αποκτούν πολύτιμες εμπειρίες και συμβάλλουν ενεργά στην εξέλιξη της νοσηλευτικής γνώσης στον τομέα της Ογκολογίας.

Η Ομάδα Φοιτητών με ενδιαφέρον στην Ογκολογία φιλοδοξεί να αποτελέσει έναν ζωντανό και ουσιαστικό χώρο ανταλλαγής γνώσης, ενημέρωσης και προβληματισμού, ενισχύοντας το πνεύμα συνεργασίας και προβάλλοντας τη σημασία της Ογκολογίας στη σύγχρονη νοσηλευτική εκπαίδευση και πρακτική.

Ημέρα Νοσηλευτή – ECND25

Γράφει η **Ειρήνη Θρουβάλα**, Νοσηλεύτρια MSc, PhD (c),
Μονάδα Παθολογικής Ογκολογίας και ΧΜΘ Έλενα Βενιζέλου.

Η Ευρωπαϊκή ημέρα Νοσηλευτικής Ογκολογίας (ECND), εορτάζεται κάθε χρόνο στις 18 Μαΐου αναδεικνύοντας την ανεκτίμητη συνεισφορά των νοσηλευτών ογκολογίας σε όλη την Ευρώπη. Η εκδήλωση διοργανώνεται από την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νοσηλευτικής Ογκολογίας- EONS με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με τον κεντρικό ρόλο των νοση-

λευτών στην παροχή ολοκληρωμένης ογκολογικής φροντίδας καθώς και την ανάδειξη των προκλήσεων και ευκαιριών του επαγγέλματος. Επιπλέον λειτουργεί ως δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ φορέων χάραξης πολιτικής, κοινού και επαγγελματιών υγείας οικοδομώντας σχέσεις συνεργασίας, με κύριο στόχο την ενδυνάμωση των νοσηλευτών ογκολογίας και τη

διασφάλιση υψηλότερων προτύπων φροντίδας. Φέτος, είχαμε την ιδιαίτερη τιμή να επιλεγεί η Αθήνα ως η πόλη φιλοξενίας της κεντρικής εκδήλωσης εορτασμού, έπειτα από σχετική πρόταση που κατέθεσε ο Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ. Η πρωτεύουσα της Ελλάδας φιλοξένησε με επιτυχία πενήντα (50) Ευρωπαίους ογκολογικούς νοσηλευ-

γικοίτητα ποιοτικής εκπαίδευσης και η δυνατότητα των συστημάτων υγείας να διατηρήσουν σε υψηλό επίπεδο τη φροντίδα του καρκίνου αλλά και της αντιμετώπισης ελλείψεων και επαγγελματικής κόπωσης των νοσηλευτών.

Το πρόγραμμα της ημερίδας επικεντρώθηκε σε τέσ-

τές, καθιστώντας την σημαντικό σημείο συνάντησης για την ευρωπαϊκή κοινότητα νοσηλευτικής ογκολογίας. Η Ατζέντα του προγράμματος περιλάμβανε ένα διήμερο συζητήσεων σχετικά με την προώθηση της νοσηλευτικής ογκολογίας και μια διαδικτυακή καμπάνια ευαισθητοποίησης.

Στις 16/5/25 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση των ομάδων εργασίας και του Διοικητικού Συμβουλίου της EONS στα γραφεία του ΕΣΝΕ.

Στις 17/5/25 έλαβε χώρα στο αμφιθέατρο του Paster ανοιχτή ημερίδα με κεντρικό θέμα «Νοσηλευτική Πέρα από τα Σύνορα». Οι εργασίες της ημερίδας ξεκίνησαν από την Πρόεδρο της EONS Helena Ullgren και τον Πρόεδρο του ΤΝΟ ΕΣΝΕ Δημήτριο Παπαγεωργίου, οι οποίοι άνοιξαν το πρόγραμμα με τις εναρκτήριες ομιλίες τους, ενώ χαιρετισμούς απηύθυναν η Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας της Ευρωκλινικής κα Κατζιά Αγορή και η Διευθύντρια του Ογκολογικού τμήματος της Ευρωκλινικής και μέλος της ΕΟΠΕ κα Δαλιάνη Δανάν. Η κεντρική ομιλία από τον Dr Jose Ramalbo, "Cancer Care Education and Sustainability in Cancer Care" ανέδειξε έννοιες κρίσιμες για το μέλλον της νοσηλευτικής ογκολογίας όπως η διεθνής συνεργασία, η καινοτομία, η ανα-

σερις βασικούς άξονες: την Κατάσταση της Ογκολογικής Νοσηλευτικής στην Ευρώπη, τις Ερευνητικές Προτεραιότητες, την Προηγμένη Νοσηλευτική Πρακτική και την Παρουσίαση του έργου των ομάδων εργασίας τις EONS. Από την Ευρώπη νοσηλευτές μέλη των ομάδων εργασίας και του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Ογκολογικής Νοσηλευτικής συμμετείχαν ενεργά με παρουσιάσεις και συντονισμό στρογγυλών τραπεζιών.

Από την Ελλάδα, ο κ. Δημήτριος Παπαγεωργίου πρόεδρος του ΤΝΟ ΕΣΝΕ, Αν. καθηγητής Νοσηλευτικής στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, παρουσίασε τη στρατηγική και τις δράσεις του Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας με σκοπό την ενδυνάμωση των νοσηλευτών στην Ελλάδα. Η κ. Παρασκευή-Μαρία Πράπα, Προϊσταμένη ογκολογικής μονάδας ημερήσιας νοσηλείας ΓΠΠ Γ.Ν.Ν.Θ.Α Σωτηρία, συμμετείχε στο στρογγυλό τραπέζι της Ογκολογικής Νοσηλευτικής στην Ευρώπη παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα της μελέτης ECNI 2022. Η κ. Ελισάβετ Πατράκη, Καθηγήτρια Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας-Ανακουφιστικής Φροντίδας στο ΕΚΠΑ παρουσίασε το θέμα της Προηγμένης Νοσηλευτικής Πρακτικής στη Ελλάδα επισημαίνοντας την σημαντική και τεκμηριωμένη θετική επίδραση που έχει στη φροντίδα

του ασθενούς αλλά και τις προκλήσεις που δημιουργούνται στην αυτονομία του ρόλου από την έλλειψη επίσημης αναγνώρισης και πλαισίου λόγω θεσμικών κενών στη χώρα. Τέλος ο κ. Δημήτριος Πρωτόγνηρος, Πρόεδρος της ομάδας εργασίας Νέων Ογκολογικών Νοσηλευτών και μέλος του ΔΣ της EONS παρουσίασε το έργο της ομάδας εργασίας. Επίσης τόσο μέλη της ΔΕ όσο και μέλη του ΤΝΟ συμμετείχαν ως συντονιστές τραπεζιών, συγκεκριμένα η κ. Μαρία Λαβδανίτη, καθηγήτρια πρόεδρος τμήματος Νοσηλευτικής ΔΙ.ΠΑ.Ε., η κ. Ιωάννα Τσάτσου, Σμηναγός Νοσηλεύτρια, Τμήμα Ημερήσιας Νοσηλείας, 251 Γενικό Νοσοκομείο, η κ. Άννα Παπαδούρη, Προϊσταμένη Νοσηλεύτρια ΓΟΝΚ, Οι Άγιοι Ανάργυροι, ο κ. Κωνσταντίνος Σκαμπαρδώνης, Νοσηλευτής, Τμήμα Κλινικών Μελετών Ογκολογικής Κλινικής ΠΓΝΛ και η κ. Ασημίνα Πελτέκη, Νοσηλεύτρια Τμήμα Κλινικών Ερευνών και Έρευνας, Metropolitan Hospital διευκόλυναν τη διαδικασία των συζητήσεων.

Η ημερίδα ολοκληρώθηκε από την κ. Mary Tanay, πρόεδρο της ECND25 όπου απηύθυνε το τελικό μήνυμα και τον χαιρετισμό λήξης της εκδήλωσης, τονίζοντας ότι οι Εθνικές Εταιρείες και οι νοσηλευτές ογκολογίας λειτουργούν ως ζωτικοί συνδετικοί κρί-

κοι, ξεπερνώντας τα όρια μέσω της εξειδίκευσης, της υπεράσπισης και της δικτύωσης ενώ η φετινή εκδήλωση του ECND στην Αθήνα αποτελεί απόδειξη του πως οι νοσηλευτές ογκολογίας όταν συνεργάζονται γεφυρώνουν τα κενά.

Με την ολοκλήρωση των εργασιών οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν μια περιήγηση με ξεναγό στους πρόποδες της Ακρόπολης, μια διαδρομή στην κάρδια της Αρχαίας Αθήνας με πανοραμική θέα στον Παρθενώνα. Η ημέρα ολοκληρώθηκε με ένα κοινό δείπνο, το οποίο αποτέλεσε την ιδανική ευκαιρία για δικτύωση και ψυχαγωγία.

Στις 18/5/2025 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή καμπάνια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπου οι νοσηλευτές ογκολογίας με hashtag #ECND25Beyond Borders μοιράστηκαν βασικά μηνύματα, προβληματισμούς και φωτογραφίες.

Από την ανατροφοδότηση που λάβαμε η συνδιοργάνωση μεταξύ EONS και ΤΝΟ ΕΣΝΕ για τον εορτασμό της ημέρας, στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία προσφέροντας μια ανεκτίμητη ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων και ενίσχυση διασυνοριακής συνεργασίας.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι στην Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νοσηλευτικής Ογκολογίας (EONS) υπάρχει παρουσία αρκετών Ελλήνων Νοσηλευτών με σημαντική δράση. Συγκεκριμένα μέλη των ομάδων εργασίας της EONS αποτελούν η κ. Μαρία Λαβδανίτη (Research Working Group) ο κ. Στυλιανός Κατσαραγάκης (Education working group), ο κ. Δημήτριος Πρωτόγνηρος (Board Member and Co-Chair Early Career Nurse working Group), η κ. Παρασκευή – Μαρία Πράπα (Advocacy Working Group) και ο κ. Νικόλας Πολίτης (Early Career Nurse Working Group).

52ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος

Γράφει ο Χρήστος Τσιρέπας, Νοσηλευτής ΠΕ, MSc (c),
Ευρωκλινική Αθηνών

Το 52ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, το οποίο διεξήχθη 7-10 Μαΐου του 2025 στη Μυτιλήνη, αποτέλεσε ένα από τα πλέον περιεκτικά και δυναμικά επιστημονικά γεγονότα των τελευταίων ετών στον χώρο της νοσηλευτικής επιστήμης. Σε συνέχεια των προηγούμενων επιστημονικών συμποσίων του ΕΣΝΕ, ιδιαίτερα έντονο υπήρξε το ενδιαφέρον για τον καρκίνο, με πληθώρα θεματικών που αφορούσαν τη φροντίδα του ογκολογικού ασθενή, τη διαχείριση των θεραπειών και των ανεπιθύμητων ενεργειών τους, καθώς και τα νεότερα δεδομένα και τις εξελίξεις στις θεραπευτικές προσεγγίσεις.

Ο Πρόεδρος του Τομέα, κ. Δημήτριος Παπαγεωργίου συμμετείχε σε προεδρείο και επισήμανε τις δράσεις του ΤΝΟ, σχολιάζοντας την εισήγηση της κ. Μαρίας Φραγκιαδάκη, Νοσηλεύτριας του Ακτινοθεραπευτικού τμήματος του ΠΑΓΝΗ, αναφορικά με νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με νεοπλασμάτα κεφαλής και τραχήλου, που υποβλήθηκαν σε ακτινοθεραπεία. Παράλληλα, έγινε μνεία στον νέο οδηγό ΤΝΟ, για τη διαχείριση της ακτινοθεραπείας και των ανεπιθύμητων ενεργειών της.

Η φροντίδα ασθενών με καρκίνου του μαστού αναδείχθηκε μέσω του στρογγυλού τραπεζιού των Νέων Ογκολογικών Νοσηλευτών του ΤΝΟ, με τίτλο «Καρκίνος του μαστού: νοσηλευτική φροντίδα από τη θεραπεία στην αποκατάσταση». Το τραπέζι περιλάμβανε εισηγήσεις για νοσηλευτική φροντίδα κατά τη διεγχειρητική περίοδο, κατά τη διάρκεια της θεραπείας, καθώς και για τη σημασία της γενετικής συμβουλευτικής. Την οργάνωση και τον σχολιασμό του τραπεζιού, από τη θέση του προεδρείου, ανέλαβε η κ. Ειρήνη Θρουβάλα.

ναντι στον ογκολογικό ασθενή με σεβασμό και επαγγελματισμό. Πρέπει να συμμετέχουμε ενεργά στο κομμάτι της θεραπείας, γνωρίζοντας τι φάρμακο χορηγούμε, για ποιο λόγο, ποιες είναι οι παρενέργειές του και πώς θα τις διαχειριστούμε, εκπαιδεύοντας παράλληλα τον ασθενή και το περιβάλλον του. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι απαραίτητη η συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση μας με πιστοποιήσεις και η εφαρμογή πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων οδηγιών στην κλινική πρακτική. Μόνο έτσι η εργασία μας αποκτά επιστημονική υπόσταση και καταφέρνουμε να παρέχουμε τη καλύτερη δυνατή φροντίδα στον ογκολογικό ασθενή».

Σε ένα πιο διαδραστικό μέρος του συνεδρίου, πραγματοποιήθηκε κλινικό φροντιστήριο από τα μέλη του ΤΝΟ, που αφορούσε τη κλινική διαχείριση ασθενών υπό ανοσοθεραπεία. Η κ. Ασημίνα Πελτέκη παρουσίασε δύο διαφορετικά ογκολογικά περιστατικά που λάμβαναν ανοσοθεραπεία με στόχο τη διαμόρφωση εξατομικευμένων νοσηλευτικών διεργασιών για την διαχείριση των ανεπιθύμητων ενεργειών. Με τη λήξη του κλινικού φροντιστηρίου, ο Πρόεδρος του ΤΝΟ, κ. Δημήτρης Παπαγεωργίου, τόνισε ότι «Ως ογκολογικοί νοσηλευτές οφείλουμε να δρούμε απέ-

ξια αναφοράς, είναι και η συμμετοχή των φοιτητών του ΔΙΠΑΕ, στον εμπλουτισμό του επιστημονικού προγράμματος του 52ου Πανελλήνιου Συνεδρίου του ΕΣΝΕ. Εισηγήσεις με θέμα τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις στις χρόνιες παρενέργειες της χημειοθεραπείας, τη διαχείριση ασθενών με σύνδρομο λύσης όγκου και την ανακουφιστική φροντίδα ογκολογικών ασθενών στο σπίτι πλαισίωσαν το στρογγυλό τραπέζι με θέμα: «Φροντίδα ογκολογικών ασθενών: από τη διαχείριση σύνθετων καταστάσεων στην ολιστική υποστήριξη».

Εισηγητές, οι φοιτητές του ΔΙΠΑΕ:

- Τσίμα Κωνσταντία
- Πλιάτσος Ευθύμιος
- Καγιούλη Ελένη
- Λαζαράκης Παύλος
- Σιάτρα Θεοδώρα

Προεδρείο:

- **Λαβδανίτη Μαρία**, Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τμήματος Νοσηλευτικής, Διευθύντρια Πανεπιστημιακού Εργαστηρίου «Φροντίδα Ενηλίκων Ασθενών με Καρκίνο» Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας, Α' Αντιπρόεδρος Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας ΕΣΝΕ.
- **Τσαλογλίδου Αρετή**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Νοσηλευτικής, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας
- **Κουκουρίκος Κωνσταντίνος**, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας.

Από την Εκπαίδευση στην Πράξη. Webinar για τους Νέους Ογκολογικούς Νοσηλευτές

Γράφει η Πελτέκη Ασημίνα, RN, MSc(c), CRN, Δ' Ογκολογική Κλινική, «Metropolitan» Hospital

Ο Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας (ΤΝΟ) του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος, συνεχίζοντας δυναμικά τις εκπαιδευτικές του πρωτοβουλίες, ολοκλήρωσε με μεγάλη επιτυχία το διαδικτυακό σεμινάριο (webinar) με τίτλο «Νέοι Ογκολογικοί Νοσηλευτές: Από την Εκπαίδευση στην Πράξη».

Η εκδήλωση έλαβε χώρα στις 29 Μαρτίου 2025 και μεταδόθηκε ζωντανά μέσω της ιστοσελίδας του www.esne.gr και της πλατφόρμας του YouTube, προσελκύοντας το ενδιαφέρον πλήθους επαγγελματιών υγείας. Πρόκειται για μια σημαντική πρωτοβουλία για την ουσιαστική υποστήριξη των νέων επαγγελματιών, η οποία διαμορφώθη-

κε από τους ίδιους τους νεοεισερχόμενους στον κλάδο.

Το σεμινάριο διοργανώθηκε μεθοδικά από την Ομάδα Εργασίας Νέων Ογκολογικών Νοσηλευτών του ΕΣΝΕ, με βασικό στόχο την παροχή πρακτικών εργαλείων και στοχευμένης καθοδήγησης στους νέους επαγγελματίες υγείας. Σκοπός ήταν η ομαλή ένταξή τους στην απαιτητική και πολύπλοκη κλινική πραγματικότητα της ογκολογικής φροντίδας, όπου η εξειδίκευση και η ψυχοκοινωνική υποστήριξη παίζουν καθοριστικό ρόλο.

Μέσα από τις υψηλού επιπέδου παρουσιάσεις έμπειρων νοσηλευτών και ακαδημαϊκών, οι συμ-

μετέχοντες είχαν την ευκαιρία να εμβαθύνουν στον σύνθετο και διευρυμένο ρόλο του ογκολογικού νοσηλευτή, ενημερώθηκαν διεξοδικά για τις τρέχουσες πρακτικές και τις σύγχρονες εξελίξεις στη φροντίδα, και έλαβαν πολύτιμες συμβουλές για την ανάπτυξη της επαγγελματικής τους ταυτότητας. Επιπλέον, το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με ομιλίες σχετικά με τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση και την απόκτηση ειδίκευσης στην Ογκολογική Νοσηλευτική, προσφέροντας έτσι ολοκληρωμένες πληροφορίες για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική καριέρα των νέων.

Η επιτυχής διεξαγωγή του webinar αποτελεί την πρώτη ουσιαστική δημόσια δράση που χαρακτηρί-

ζει την επανασύσταση της Ομάδας Εργασίας Νέων Ογκολογικών Νοσηλευτών η οποία πραγματοποιήθηκε εντός του 2024. Αυτή η επαναδραστηριοποίηση εντατικοποίησε τις προσπάθειες του ΤΝΟ για τη συνεχή εκπαίδευση και την επιστημονική αναβάθμιση των μελών του, αλλά και την έμπρακτη ενίσχυση των νοσηλευτών που πρόσφατα ολοκλήρωσαν τις προπτυχιακές σπουδές τους. Η δημιουργία και η λειτουργία εξειδικευμένων Ομάδων Εργασίας, όπως αυτή, αποτελεί τον βασικό πυλώνα αυτής της νέας πορείας, με απώτερο στόχο την ενίσχυση του επιστημονικού επιπέδου της ογκολογικής νοσηλευτικής στην Ελλάδα και τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας φροντίδας για τους ασθενείς με καρκίνο.

12ο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας

Γράφει ο Γεώργιος Τσαγκάνης, Νοσηλευτής Π.Ε, MSc, PhD (c),
Ευρωκλινική Αθηνών

Στις 17 – 19 Οκτωβρίου 2025 ο τομέας Νοσηλευτικής ογκολογίας του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδας, διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία το 12ο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας, στη μαγευτική Λίμνη Πλαστήρα. Το συμπόσιο διοργανώθηκε σε συνεργασία με την Περιφέρεια Θεσσαλίας – ΠΕ Καρδίτσας, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας, Γενικό Νοσοκομείο Καρδίτσας και Γενικό Νοσοκομείο Βόλου και τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, της Εταιρίας Ογκολόγων και Παθολόγων Ελλάδας και των Τμημάτων Νοσηλευτικής του Εθνικού και

Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας, Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου και Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Η παρακολούθηση του συνεδρίου μοριοδοτήθηκε με 23,5 διεθνείς μονάδες συνεχιζόμενης νοσηλευτικής εκπαίδευσης (ICNECs) από την επιτροπή μοριοδότησης του Ε.Σ.Ν.Ε, σύμφωνα με τα κριτήρια του ICN. Το ετήσιο ογκολογικό νοσηλευτικό συμπόσιο αποτελεί πλέον θεσμό και σημείο αναφοράς για την ογκολογι-

κή νοσηλευτική επιστήμη, μέσα από το οποίο γίνεται η (α) παρουσίαση όλων των τελευταίων εξελίξεων στην Ογκολογία, (β) ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμών που αφορούν την καθημερινή πρακτική και (γ) την ανάδειξη των αναγκών και εμπειριών των ίδιων των ασθενών αλλά και των φροντιστών τους.

Στο 12ο Συμπόσιο Νοσηλευτικής Ογκολογίας, συμμετείχαν περισσότεροι από 300 επαγγελματίες υγείας, νοσηλευτές και φοιτητές από όλη την Ελλάδα. Συνολικά το τριήμερο επιστημονικό πρόγραμμα του συμποσίου περιελάμβανε:

- 16 Στρογγυλά τραπέζια
- 13 Διαλέξεις
- 10 Κλινικά Φροντιστήρια
- 19 Ελεύθερες Ανακοινώσεις
- 1 Debate

Σε ένα γεμάτο επιστημονικό πρόγραμμα με προσκεκλημένους ομιλητές όλων των ειδικοτήτων (γιατροί, νοσηλευτές, διαιτολόγοι κ.λ.π.), η θεματολογία του συμποσίου εστίασε στην ολιστική, διεπιστημονική και διατμηματική συνεργασία, θέτοντας στο επίκεντρο όχι μόνο τη φροντίδα των ασθενών, αλλά και των φροντιστών τους. Συνολικά παρουσιάστηκαν με τεκμηριωμένο και επιστημονικό υπόβαθρο θεματικές ενότητες που αφορούσαν την / τις:

1. Πρόληψη του καρκίνου
2. Γενετική συμβουλευτική
3. Νέες αντικαρκινικές θεραπείες
4. Ηθικά ζητήματα – διλλήματα
5. Νέες τεχνολογίες και την τεχνητή νοημοσύνη

6. Κλινικές – Επικοινωνιακές δεξιότητες των νοσηλευτών ογκολογίας
7. Διατροφική αξιολόγηση και υποστήριξη των ασθενών με καρκίνο
8. Επιπτώσεις – Παρενέργειες των αντικαρκινικών θεραπειών στην καθημερινότητα και ποιότητα ζωής των ασθενών
9. Επιβίωση και τις ανάγκες των ασθενών μετά την ολοκλήρωση της θεραπείας τους
10. Φροντίδα παιδιατρικών ογκολογικών ασθενών

Στην τελετή έναρξης του συμποσίου στις 18 Οκτωβρίου, σε μία κατάμεστη από κόσμο και προσκεκλημένους αίθουσα, ο Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας του ΕΣΝΕ, βράβευσε: (α) Όλα τα μέλη ΔΕΠ που διδάσκουν Ογκολογική Νοσηλευτική και (β) όλα τα Νοσοκομεία και τους υπεύθυνους που παρέχουν την ειδικότητα της Ογκολογικής Νοσηλευτικής. Τέλος δώθηκαν και τα βραβεία στους 2 τους χρυσούς χορηγούς του συμποσίου (1) Biokon Medical & Biotech Products LTD και (2) MSD για τη σημαντική και διαχρονική τους προσφορά και στήριξη. Ακολούθως, πραγματοποιήθηκε η κεντρική ομιλία του συμποσίου με τίτλο «Ψυχολογικές διαδρομές του Νοσηλευτή Ογκολογίας», από την αξιότιμη Καθηγήτρια Ψυχολογίας Ασθενών του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Γκούβα Μαίρη.

Τέλος, παράλληλα με τη διεξαγωγή του συμποσίου, στην κεντρική πλατεία της όμορφης Καρδίτσας, πραγματοποιήθηκε από τον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας και τον Τομέα Φοιτητών του Ε.Σ.Ν.Ε ημερήσια εκστρατεία για την πρόληψη του καρκίνου του πνεύμονα, του μαστού, του παχέος εντέρου και του τραχήλου της μήτρας. Μέσα από αυτήν τη δράση οι νοσηλευτές μίλησαν στην κοινότητα και τους πολίτες για την πρόληψη του καρκίνου με στόχο την ευαισθητοποίηση τους σε θέματα πρόληψης, αναδεικνύοντας με επιστημονικά δεδομένα την αξία της πρόληψης και στέλνοντας το μήνυμα πως «Η πρόληψη είναι Ζωή».

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «ΟγκοΝόησις»: Ένα Πρότυπο Εξειδίκευσης στη Νοσηλευτική Ογκολογική Φροντίδα

Γράφει η Ειρήνη Μακράκη, Νοσηλεύτρια ΠΕ, ΡΗΝ/CN, MSc, MHA, PhD(c), Στέλεχος Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας 7ης ΥΠΕ Κρήτης / Ακαδημαϊκός Υπότροφος ΣΕΥ, ΕΛΜΕΠΑ / Συντονίστρια Εκπαίδευσης Ειδικότητας «Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας/Κοινωνικής Νοσηλευτικής» & Αν. Συντονίστρια Εκπαίδευσης Ειδικότητας «Ογκολογικής Νοσηλευτικής» 7ης ΥΠΕ Κρήτης

Εικ. 1. Επίσημο key visual του Προγράμματος

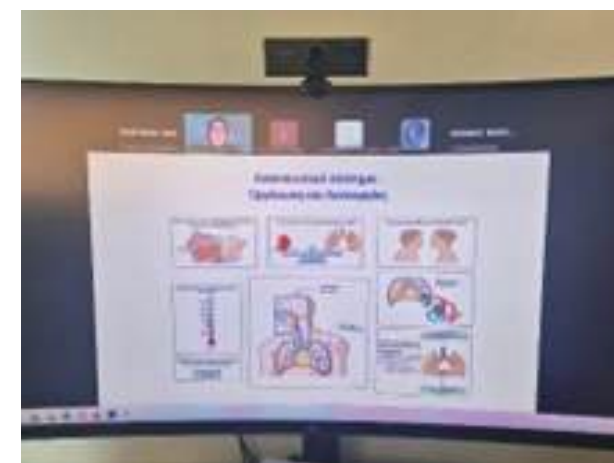
Η συνεχής εξέλιξη της ογκολογικής επιστήμης και η πολυπλοκότητα της φροντίδας των ογκολογικών ασθενών καθιστούν αναγκαία τη συστηματική και στοχευμένη εξειδίκευση των νοσηλευτών, όχι μόνο στο ευρύ πεδίο της ογκολογίας, αλλά και σε συγκεκριμένους τύπους καρκίνου. Σε αυτό το πλαίσιο, τον Σεπτέμβριο του 2025 (11-12/9), υλοποιήθηκε το 1ο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Πιστοποίησης Νοσηλευτών στον καρκίνο του πνεύμονα «ΟγκοΝόησις» της FairLife Φροντίδα και Πρόληψη για τον Καρκίνο

του Πνεύμονα, αποτελώντας μια εξαιρετικά σημαντική και καινοτόμο πρωτοβουλία για την ελληνική νοσηλευτική κοινότητα.

Το πρόγραμμα «ΟγκοΝόησις» σχεδιάστηκε με στόχο την εξειδικευμένη εκπαίδευση νοσηλευτών στον καρκίνο του πνεύμονα, εστιάζοντας τόσο στη σύγχρονη κλινική γνώση όσο και στην ανθρωποκεντρική προσέγγιση της φροντίδας. Η ανταπόκριση υπήρξε εντυπωσιακή: 128 νοσηλευτές από 17 νομούς της χώρας και περισσότερες από 50 δομές υγείας συμμετείχαν τελικά στο πρόγραμμα, γεγονός που αποτυπώνει τη βαθιά ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση και εξειδίκευση στον τομέα της ογκολογικής νοσηλευτικής.

Ο Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ), μέσω του Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας, είχε καθοριστικό θεσμικό και επιστημονικό ρόλο στο πρόγραμμα, συμβάλλοντας τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση του εκπαιδευτικού του πλαισίου, ενισχύοντας έτσι το κοινό όραμα για την αναβάθμιση της νοσηλευτικής φροντίδας και την ενδυνάμωση του επιστημονικού ρόλου των νοσηλευτών.

Η συνεργασία με τη FairLife L.C.C. ανέδειξε τη δύναμη των θεσμικών συνεργειών, όταν αυτές έχουν σαφή εκπαιδευτικό προσανατολισμό και κοινό στόχο την ποιοτικότερη φροντίδα των ασθενών.

Εικ.2. Διαδικτυακή εκπαιδευτική ενότητα του προγράμματος «ΟγκοΝόησις»

Καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία του «ΟγκοΝόησις» ήταν η συμβολή των διακεκριμένων εισηγητών, οι οποίοι με επιστημονική επάρκεια, κλινική εμπειρία και υψηλό αίσθημα ευθύνης μοιράστηκαν γνώσεις και καλές πρακτικές με τους συμμετέχοντες νοσηλευτές. Οι θεματικές ενότητες κάλυψαν κρίσιμους σταθμούς της ογκολογικής διαδρομής: από την

πρόληψη και τους παράγοντες κινδύνου, τον προσυμπτωματικό έλεγχο και τη διαχείριση της διάγνωσης, έως τον ρόλο του νοσηλευτή-πλοηγού, τις σύγχρονες θεραπευτικές επιλογές και τη διαχείριση συμπτωμάτων και ανεπιθύμητων ενεργειών.

Στο πλαίσιο του «ΟγκοΝόησις» δημιουργήθηκαν επίσης επτά ψηφιακά ενημερωτικά έντυπα, τα οποία λειτουργούν ως πρακτικά εργαλεία υποστήριξης για ασθενείς, φροντιστές και επαγγελματίες υγείας, ενισχύοντας τη μεταφορά της γνώσης από την εκπαίδευση στην καθημερινή κλινική πράξη.

Το «ΟγκοΝόησις» ανέδειξε με σαφήνεια ότι η εξειδίκευση των νοσηλευτών σε συγκεκριμένα ογκολογικά πεδία, όπως ο καρκίνος του πνεύμονα, δεν αποτελεί πολυτέλεια αλλά αναγκαιότητα. Ο νοσηλευτής καλείται πλέον να διαδραματίσει έναν σύνθετο και πολυεπίπεδο ρόλο: επιστημονικό, υποστηρικτικό, εκπαιδευτικό και συντονιστικό, δίπλα στον ασθενή και την οικογένειά του, σε όλα τα στάδια της νόσου.

Για τον ΕΣΝΕ και τον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας, το πρόγραμμα «ΟγκοΝόησις» αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα σύγχρονης, στοχευμένης και ουσιαστικής εκπαίδευσης, που ενισχύει τη θέση της νοσηλευτικής επιστήμης και επενδύει στον άνθρωπο που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της φροντίδας. Τέτοιες δράσεις διαμορφώνουν το παρόν και το μέλλον της ογκολογικής νοσηλευτικής στην Ελλάδα, με γνώση, συνέπεια και όραμα.

Εικ.3. Τα 7 ψηφιακά ενημερωτικά έντυπα του προγράμματος «ΟγκοΝόησις»

Μια ακόμη μεγάλη διάκριση για τον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας ΕΣΝΕ!

Γράφει η **Ιωάννα Τσάτσου**,
Επισμηναγός (ΥΝ), Msc, PhD,
Τμήμα Ημερήσιας Νοσηλείας,
251 Γ.Ν.Α.

Την Τρίτη 18 Νοεμβρίου, στο Συνεδριακό Κέντρο Εθνικής Ασφαλιστικής, πραγματοποιήθηκαν για 10η συνεχόμενη χρονιά τα Healthcare Business Awards 2025, ένας θεσμός που αναδεικνύει και επιβραβεύει τις σημαντικότερες πρωτοβουλίες στον χώρο της Υγείας. Από καινοτόμες πρακτικές και ερευνητικά προγράμματα μέχρι δράσεις συλλόγων ασθενών, ΜΚΟ και νοσοκομείων, η βραδιά τίμησε συνολικά 61 οργανισμούς και φορείς που αφήνουν το αποτύπωμά τους στον τομέα της υγείας.

Σε αυτή τη σημαντική διοργάνωση, ο Τομέας Νοσηλευτικής Ογκολογίας της ΕΣΝΕ είχε την τιμή να αποσπάσει Bronze βραβείο για το Πρόγραμμα Πιστοποίησης Νοσηλευτών στη Χημειο-ανοσοθεραπεία. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το πρώτο στην Ελλάδα που έχει λάβει διεθνή πιστοποίηση από τη International Society of Nurses in Cancer Care (ISNCC). Στόχος του ήταν να εξοπλίσει τους νοσηλευτές με εξειδικευμένη γνώση και κλινική επάρκεια, ώστε να παρέχουν ασφαλή και υψηλού επιπέδου φροντίδα σε ασθενείς που

λαμβάνουν χημειοθεραπεία και ανοσοθεραπεία. Το πρόγραμμα προσέφερε στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να αποκτήσουν μια έγκυρη και ουσιαστική πιστοποίηση. Οι εκπαιδευτικές διαλέξεις συνδύαζαν θεωρητική κατάρτιση με πρακτικά στοιχεία και κλινικές περιπτώσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σύγχρονης ογκολογικής φροντίδας.

Η συγκεκριμένη διάκριση έρχεται ως επιστέγασμα της συλλογικής προσπάθειας πολλών ανθρώπων. Θέλουμε να εκφράσουμε ένα μεγάλο "ευχαριστώ" σε όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχία αυτή. Στους συνεργαζόμενους φορείς που στηρίζουν την εξέλιξη του προγράμματος, στους ογκολογικούς νοσηλευτές που συμμετέχουν ενεργά με αφοσίωση και φυσικά σε όλα τα μέλη μας που αποτελούν τη δύναμη πίσω από κάθε μας πρωτοβουλία.

Η βράβευση αυτή ανήκει σε όλους σας. Συνεχίζουμε μαζί, με στόχο τη συνεχή αναβάθμιση της ογκολογικής νοσηλευτικής, με γνώση, ποιότητα και πάνω απ' όλα με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Πες το με αριθμούς: Ο καρκίνος σήμερα

Γράφει η Έλενα Θεοδώρου, Νοσηλεύτρια Π.Ε, MSc(c),
Ειδικευόμενη Νοσηλεύτρια Ογκολογίας, ΑΝΘ Θεαγένειο

Ο Καρκίνος με Αριθμούς

19,3 εκατομμύρια νέα περιστατικά καρκίνου καταγράφηκαν παγκοσμίως το 2020

Αποτελεί τη **2η αιτία** θανάτου παγκοσμίως

1 στους 5 ανθρώπους θα εμφανίσει καρκίνο κατά τη διάρκεια της ζωής του

Μέχρι το **2040**, τα νέα περιστατικά αναμένεται να αυξηθούν κατά **47%**

Νοσηλευτική Φροντίδα

>50%

>50% των ογκολογικών ασθενών χρειάζονται συνεχή νοσηλευτική φροντίδα

30-40%

Η συστηματική νοσηλευτική παρακολούθηση μειώνει τις έκτακτες επισκέψεις στο νοσοκομείο σε ποσοστό **30-40%**

70%

Περίπου το **70%** των ανεπιθύμητων ενεργειών από τις θεραπείες μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά με έγκαιρες νοσηλευτικές παρεμβάσεις

85%

Οι ασθενείς με πρόσβαση σε εξειδικευμένο νοσηλευτή ογκολογίας δηλώνουν υψηλότερη ικανοποίηση φροντίδας έως και **85%**

Εμπειρία από το ESMO25 - EONS 18

Νεότερα Δεδομένα στην Ανοσοθεραπεία και στις Στοχεύουσες Θεραπείες

Γράφει ο Νικόλαος Πολίτης, Νοσηλευτής Π.Ε, MSc, PhD,
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου

Η ανοσοθεραπεία και οι στοχεύουσες θεραπείες έχουν φέρει επανάσταση στη σύγχρονη ογκολογία, προσφέροντας νέες δυνατότητες για εξατομικευμένη φροντίδα των ασθενών. Οι πρόσφατες εξελίξεις, που αναδείχθηκαν και στο ετήσιο πανευρωπαϊκό συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Παθολογικής Ογκολογίας και της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νοσηλευτικής Ογκολογίας (ESMO25 - EONS18), φέρνουν στο προσκήνιο τόσο τις ευκαιρίες όσο και τις προκλήσεις για τους επαγγελματίες υγείας.

Εμπειρία από το EONS 18: Ο Ρόλος της Νοσηλευτικής Ογκολογίας

Το 18ο Συνέδριο της European Oncology Nursing Society (EONS) πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ESMO25, με συνολική συμμετοχή που ξεπέρασε τους 37.000 επαγγελματίες υγείας από περισσότερες από 174 χώρες. Το EONS 18 συγκέντρωσε χιλιάδες ογκολογικούς νοσηλευτές, ακαδημαϊκούς και επαγγελματίες υγείας, επιβεβαιώνοντας τον αυξανόμενο ρόλο της νοσηλευτικής ογκολογίας

στη σύγχρονη αντικαρκινική φροντίδα. Το επιστημονικό πρόγραμμα του EONS18 περιλάμβανε περισσότερες από 40 εξειδικευμένες συνεδρίες, εργαστήρια και εκπαιδευτικά συμπόσια, με έμφαση στη διαχείριση των σύγχρονων ογκολογικών θεραπειών, όπως η ανοσοθεραπεία και οι στοχεύουσες θεραπείες. Παρουσιάστηκαν περισσότερες από 150 ανακοινώσεις, καλύπτοντας θεματικές όπως:

- Η διαχείριση ανεπιθύμητων ενεργειών
- Η ποιότητα ζωής ασθενών
- Η ψυχοκοινωνική υποστήριξη
- Ο ρόλος της νοσηλευτικής έρευνας στην κλινική πράξη.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη νοσηλευτική προσέγγιση της ανοσοθεραπείας, με παρουσίαση δομημένων πρωτοκόλλων παρακολούθησης, έγκαιρης αναγνώρισης τοξικοτήτων και κλινικών παραδειγμάτων. Το συνέδριο ανέδειξε τη σημασία της ενεργού συμμετοχής των ογκολογικών νοσηλευτών στη λήψη αποφάσεων και τη διασφάλιση της συνέχειας της θεραπείας.

Το EONS18 τόνισε επίσης τη σημασία της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και της επαγγελματικής ενδυνάμωσης, με ειδικές συνεδρίες αφιερωμένες στη νοσηλευτική ηγεσία, στην έρευνα και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, επιβεβαιώνοντας ότι η Νοσηλευτική Ογκολογίας αποτελεί αναπόσπαστο και ισότιμο μέλος της διεπιστημονικής ομάδας.

Στοχεύουσες Θεραπείες: Η Επανάσταση των ADCs

Τα «συζεύγματα αντισώματος-φαρμάκου» (antibody-drug conjugates, ADCs) αναδεικνύονται ως μία από τις πλέον υποσχόμενες θεραπευτικές επιλογές στον καρκίνο. Φέτος, παρουσιάστηκαν τα δεδομένα της μελέτης RC48 CO16, στην οποία ασθενείς με μεταστατικό ουροθηλιακό καρκίνωμα και έκφραση HER2 έλαβαν ως πρώτη γραμμή θεραπείας τον συνδυασμό δισιταμάμης βεντοτίνης με τοριπαλιμάμνη. Τα αποτελέσματα έδειξαν σημα-

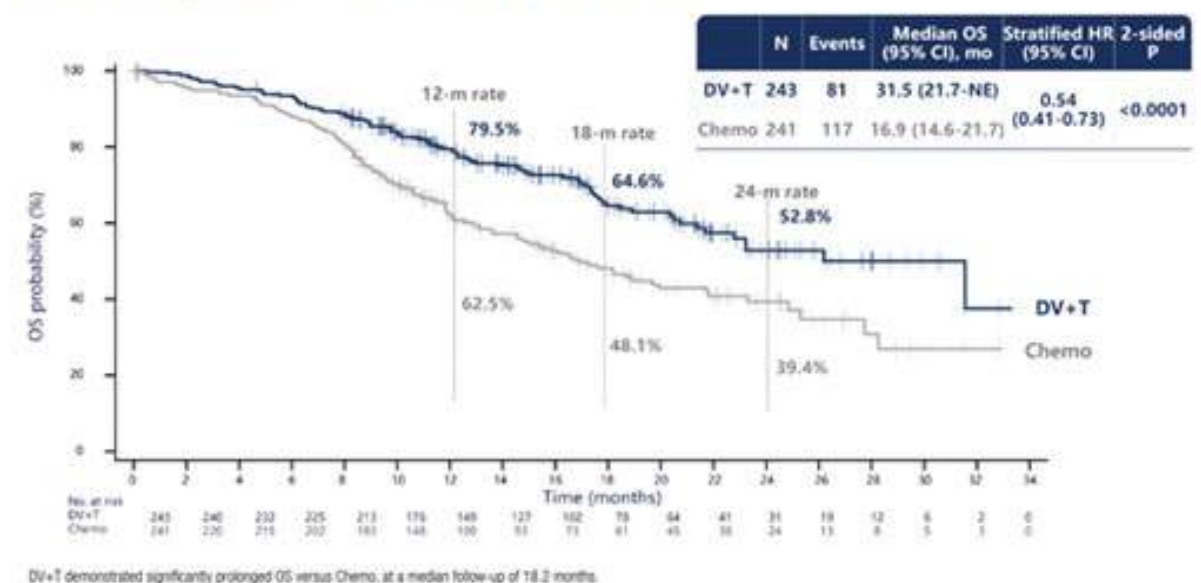
ντική αύξηση της διάρκειας συνολικής επιβίωσης (OS: 31.5 μήνες έναντι 16.9 με χημειοθεραπεία) και βελτίωση της διάρκειας επιβίωσης χωρίς πρόοδο νόσου (PFS: 13.1 μήνες έναντι 6.5), ενώ ο δείκτης συνολικής ανταπόκρισης (ORR) έφτασε το 76.1% έναντι 50.2%. Παράλληλα, η μελέτη DESTINY Breast11 ανέδει-

ξε την αποτελεσματικότητα της τραστουζουμάμης δερουμετεκάνης σε ασθενείς υψηλού κινδύνου με HER2 θετικό καρκίνο του μαστού, επιτυγχάνοντας πλήρη παθολογοανατομική ανταπόκριση σε ποσοστό 67.3%, έναντι 56.3% με την παραδοσιακή χημειοθεραπεία.

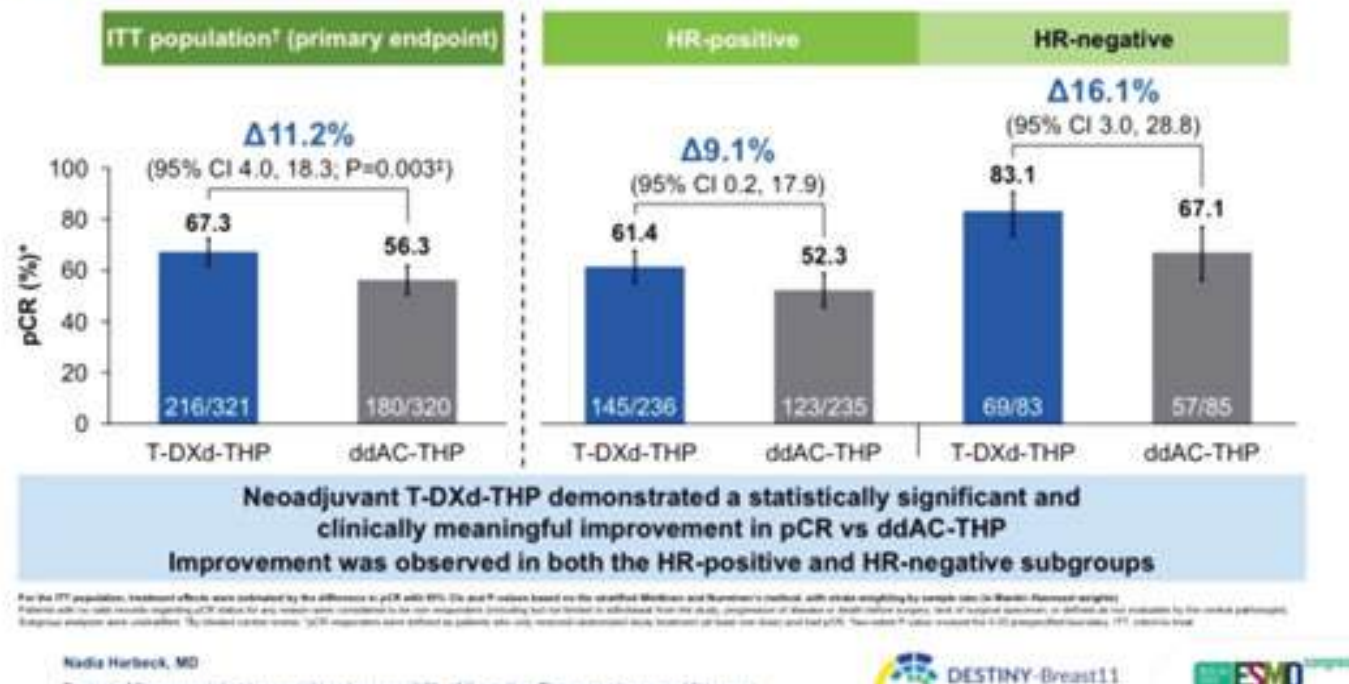
Επιπλέον, η μελέτη DESTINY Breast05 ανέδειξε σημαντική μείωση του κινδύνου υποτροπής κατά 53% σε σχέση με την προηγούμενη καθιερωμένη θεραπεία, ενώ μείωσε κατά 36% τον κίνδυνο ανάπτυξης εγκεφαλικών μεταστάσεων.

Overall Survival

Clinical meaningful reduction in the risk of death by 46% with DV+T

pCR (ypT0/is ypN0): primary endpoint

Ανοσοθεραπεία: Συνδυασμοί και Προοπτικές

Η ανοσοθεραπεία έχει εδραιωθεί τα τελευταία χρόνια ως θεμελιώδης πυλώνας στη σύγχρονη αντικαρκινική θεραπεία, μεταβάλλοντας ουσιαστικά την πρόγνωση σε πολλούς συμπαγείς όγκους και αιματολογικές κακοήθειες. Οι αναστολείς σημείων ελέγχου του ανοσοποιητικού συστήματος, όπως οι αναστολείς PD-1, PD-L1 και CTLA-4, έχουν αποδείξει σημαντικά οφέλη στην επιβίωση και στην ποιότητα ζωής των ασθενών, τόσο ως μονοθεραπεία όσο και σε συνδυαστικά σχήματα. Στο πλαίσιο του ESMO25, παρουσιάστηκαν δεδομένα που επιβεβαιώνουν τη μετατόπιση της ανοσοθεραπείας από μεταγενέστερες γραμμές θεραπείας προς τη θεραπεία πρώτης γραμμής, καθώς και την ενσωμάτωσή της σε πρώιμα στάδια της νόσου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στους συνδυασμούς ανοσοθεραπείας με στοχεύουσες θεραπείες, όπως τα ADCs, οι οποίοι φαίνεται να ενισχύουν την αντικαρκινική ανοσοαπόκριση μέσω συνεργι-

στικών μηχανισμών δράσης, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη μελέτη RC48-CO16.

Παράλληλα, οι ανακοινώσεις του συνεδρίου ανέδειξαν τη σημασία της ορθής επιλογής ασθενών, μέσω αξιόπιστων βιοδεικτών (όπως PD-L1 έκφραση, φορτίο μεταλλάξεων όγκου – TMB, και μοριακά χαρακτηριστικά), ώστε να μεγιστοποιηθεί το όφελος από την ανοσοθεραπεία και να περιοριστεί η άσκοπη έκθεση σε πιθανή τοξικότητα.

Συμπερασματικά, η ανοσοθεραπεία εξελίσσεται δυναμικά προς πιο εξατομικευμένες, συνδυαστικές και πρώιμες παρεμβάσεις. Για τον Τομέα Νοσηλευτικής Ογκολογίας, η εξέλιξη αυτή συνεπάγεται την ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση, επικαιροποίηση των κλινικών δεξιοτήτων και ενεργό συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη φροντίδα του ογκολογικού ασθενή, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια, η ποιότητα ζωής και τα βέλτιστα θεραπευτικά αποτελέσματα.

Burnout στη Νοσηλευτική: Ένα Σύγχρονο Επαγγελματικό Φαινόμενο

Γράφει η Χριστίνα Ανυφαντή, Νοσηλεύτρια Π.Ε., Ειδικευόμενη Νοσηλεύτρια Ογκολογίας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου

Η επαγγελματική εξουθένωση (burnout) αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νοσηλευτές διεθνώς. Οι αυξημένες απαιτήσεις του επαγγέλματος, ο αυξημένος φόρτος εργασίας και η έντονη συναισθηματική εμπλοκή με τους ασθενείς καθιστούν τη νοσηλευτική έναν από τους πιο επιβαρυνμένους επαγγελματικούς κλάδους στον τομέα της υγείας. Το burnout δεν επηρεάζει μόνο την ψυχική και σωματική υγεία

των νοσηλευτών, αλλά και την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας.

Ορισμός της Επαγγελματικής Εξουθένωσης

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO), το burnout ορίζεται ως «σύνδρομο που προκύπτει από χρόνια εργασιακό στρες το οποίο

δεν έχει αντιμετωπιστεί επιτυχώς» και περιλαμβάνει τρεις βασικές διαστάσεις. Αυτές είναι η συναισθηματική εξάντληση, η αποπροσωποποίηση ή κυνισμός απέναντι στους ασθενείς και το μειωμένο αίσθημα επαγγελματικής αποτελεσματικότητας. Ο ορισμός αυτός, όπως αποτυπώνεται στο ICD- 1 1, αναγνωρίζει το burnout ως επαγγελματικό φαινόμενο και όχι ως ιατρική νόσο.

Παράγοντες που Συμβάλλουν στο Burnout στη Νοσηλευτική

Οι νοσηλευτές εκτίθενται καθημερινά σε πολλούς στρεσογόνους παράγοντες, η συνύπαρξη των οποίων αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο εμφάνισης επαγγελματικής εξουθένωσης. Ενδεικτικά, τέτοιοι παράγοντες είναι:

- Ο υπερβολικός φόρτος εργασίας και έλλειψη επαρκούς στελέχωσης
- Το κυκλικό ωράριο, οι νυχτερινές βάρδιες και η διαταραχή του βιολογικού ρυθμού
- Η συνεχής και άμεση επαφή με την φροντίδα του ασθενή
- Η περιορισμένη αναγνώριση του ρόλου τους και χαμηλές αμοιβές
- Η ηθική καταπόνηση (moral distress) και αυξημένη επαγγελματική ευθύνη

Συμπτώματα και Εκδηλώσεις

Το burnout στους νοσηλευτές εκδηλώνεται σε πολλαπλά επίπεδα και μπορεί να έχει επιπτώσεις όπως:

Ψυχολογικά συμπτώματα

- Χρόνιο άγχος και ευερεθιστότητα
- Συναισθηματική αποστασιοποίηση από ασθενείς
- Καταθλιπτική διάθεση και μειωμένο κίνητρο

Σωματικά συμπτώματα

- Διαρκής κόπωση
- Πονοκέφαλοι και μυοσκελετικοί πόνοι
- Διαταραχές ύπνου

Επαγγελματικές επιπτώσεις

- Μείωση της ποιότητας φροντίδας
- Αυξημένη πιθανότητα λαθών
- Αυξημένες απουσίες και πρόθεση εγκατάλειψης του επαγγέλματος
-

Επιπτώσεις του Burnout

Η επαγγελματική εξουθένωση μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις:

- Στους νοσηλευτές: επιδείνωση της ψυχικής υγείας, μείωση της ποιότητας ζωής και επαγγελματική απογοήτευση
- Στους ασθενείς: μειωμένη ασφάλεια και χαμηλότερη ποιότητα φροντίδας
- Στα συστήματα υγείας με αυξημένο κόστος, ελλείψεις στο υγειονομικό προσωπικό και τη πτώση του δείκτη της αποδοτικότητας

Burnout στη Μετα-COVID Εποχή

Η πανδημία COVID- 1 9 ανέδειξε και επιδείνωσε το φαινόμενο του burnout στη νοσηλευτική. Έρευνες καταγράφουν σημαντική αύξηση των επιπέδων συναισθηματικής εξάντλησης, καθώς και αύξηση των παραιτήσεων νοσηλευτών, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για άμεσες παρεμβάσεις υποστήριξης.

Πρόληψη και Αντιμετώπιση

Η αντιμετώπιση του burnout απαιτεί συνδυασμό ατομικών και οργανωτικών παρεμβάσεων.

Ατομικό επίπεδο

- Αυτοφροντίδα και ισορροπία επαγγελματικής–προσωπικής ζωής
- Τεχνικές διαχείρισης άγχους, όπως η σωματι-

- κή άσκηση και η ενσυνειδητότητα
- Αναζήτηση υποστήριξης από συναδέλφους και ειδικούς ψυχικής υγείας

Οργανωτικό επίπεδο

- Επαρκής στελέχωση και βελτίωση συνθηκών εργασίας
- Υποστηρικτική και ενδυναμωτική ηγεσία
- Εκπαίδευση στη διαχείριση εργασιακού στρες
- Αναγνώριση και ενίσχυση του ρόλου των νοσηλευτών

Κλίμακες και Εργαλεία μέτρησης του Burnout

Το Maslach Burnout Inventory (MBI) αποτελεί το πιο διαδεδομένο εργαλείο αξιολόγησης της επαγγελματικής εξουθένωσης και χρησιμοποιείται ευρέως στη νοσηλευτική έρευνα.

Συμπεράσματα

Το burnout στη νοσηλευτική αποτελεί ένα πολυδιάστατο και διαρκώς αυξανόμενο πρόβλημα. Η αναγνώριση, η πρόληψη και η συστηματική αντιμετώπισή του είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την προστασία της υγείας των νοσηλευτών και τη διασφάλιση ποιοτικών υπηρεσιών υγείας.

Τα νέα της EONS και η εμπειρία μου στο Advocacy Working Group της EONS

Γράφει η Παρασκευή Μαρία Πράπα, MSc, PhD, Προϊσταμένη Ογκολογικής Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας, Γ Πανεπιστημιακή Παθολογική κλινική, Γ.Ν.Ν.Θ.Α. η “Σωτηρία”, EONS Advocacy Working Group member, Αν. Συντονίστρια Ογκολογικής Νοσηλευτικής Ειδικότητας 1η ΥΠΕ

Η συμμετοχή μου από τον Μάιο του 2024 στο Advocacy Working Group της European Oncology Nursing Society (EONS) αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές και ουσιαστικές εμπειρίες της επαγγελματικής μου πορείας ως ογκολογική νοσηλεύτρια. Η συγκεκριμένη ομάδα εργασίας έχει ως αποστολή να ενισχύσει τον ρόλο των ογκολογικών νοσηλευτών, να αναδείξει τις ανάγκες τους και να επηρεάσει θετικά τις πολιτικές υγείας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τη Στρατηγική EONS 2024-2028.

Υπεράσπιση του ρόλου της ογκολογικής νοσηλευτικής

Ένας από τους κύριους στόχους της ομάδας είναι να δημιουργήσει μια δυνατή, ενιαία φωνή για τους ογκολογικούς νοσηλευτές σε όλη την Ευρώπη. Η δουλειά μας επικεντρώνεται στην ανάδειξη των υπάρχουσών ανισοτήτων μεταξύ των χωρών, στη διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών πλαισίων και στη συχνά ανεπαρκή αναγνώριση του ρόλου μας στα συστήματα υγείας.

Μέσα από συζητήσεις, ανταλλαγή εμπειριών και συλλογή δεδομένων από τα μέλη της ομάδας, γίνεται ξεκάθαρο ότι ο κοινός παρονομαστής είναι η ανάγκη ενδυνάμωσης της φωνής των ογκολογι-

κών νοσηλευτών και η διασφάλιση ότι η συμβολή μας αναγνωρίζεται τόσο από τους φορείς χάραξης πολιτικής όσο και από το σύστημα υγείας συνολικά.

Εστίαση στις συνθήκες εργασίας και στην ασφάλεια ασθενών και προσωπικού

Ένα κρίσιμο πεδίο δράσης είναι η ανάδειξη της σημασίας των συνθηκών εργασίας των ογκολογικών νοσηλευτών. Η καθημερινή έκθεση σε ψυχολογικό και σωματικό φόρτο, η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού και ο κίνδυνος επαγγελματικής εξουθένωσης επηρεάζουν όχι μόνο το προσωπικό αλλά και την ποιότητα φροντίδας που παρέχεται στους ασθενείς.

Στο πλαίσιο της ομάδας, εργαζόμαστε για την προώθηση πολιτικών που ενισχύουν την ασφαλή στελέχωση, την προστασία από επικίνδυνες ουσίες, την ψυχολογική υποστήριξη των επαγγελματιών και την ανάπτυξη ενός υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος για όλους.

Συνεργασίες με ευρωπαϊκούς φορείς

Η δυνατότητα συνεργασίας με σημαντικούς ευρωπαϊκούς οργανισμούς και δίκτυα που δραστηριοποιούνται σε θέματα καρκίνου, δημόσιας υγείας, επαγγελματικών δικαιωμάτων και εκπαίδευσης είναι από τα πιο ενδιαφέροντα στοιχεία της συμμετοχής μου. Η δικτύωση αυτή όχι μόνο ενισχύει την τεκμηρίωση των δράσεων μας, αλλά επιτρέπει την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την υιοθέτηση κοινών στρατηγικών. Μέσα από αυτήν την πολυεπίπεδη συνεργασία, το Advocacy Working Group της EONS μπορεί να επιδράσει ουσιαστικά στη διαμόρφωση πολιτικών που αγγίζουν άμεσα τους ασθενείς με καρκίνο και τους επαγγελματίες υγείας που τους φροντίζουν.

Η Ογκολογική Νοσηλευτική: C.A.R.E.

Η φιλοσοφία της EONS βασίζεται στο ακρωνύμιο C.A.R.E.:

Communication, Advocacy, Research, Education

και ενίσχυση των Early Career Nurses. Στόχοι αποτελούν:

- η προώθηση της πρόληψης και της υγιούς συμπεριφοράς
- Ο ρόλος της ογκολογικής νοσηλευτικής στην πρόληψη του καρκίνου και στη διαμόρφωση υγιών συμπεριφορών είναι ένα κομμάτι στο οποίο δίνουμε ολοένα και μεγαλύτερη έμφαση.
- Η προαγωγή της υγείας, η ενημέρωση των πολιτών και η συμβολή μας στη δημόσια υγεία αποτελούν πεδία όπου οι ογκολογικοί νοσηλευτές μπορούν να έχουν ακόμη μεγαλύτερη παρουσία και αναγνώριση.

Τα ευρωπαϊκά σχέδια (projects)

Στο πλαίσιο του EONS Advocacy Working Group, είχα επίσης την ευκαιρία να συμμετάσχω έμμεσα ή άμεσα σε μια σειρά από ευρωπαϊκά προγράμματα που στοχεύουν στη βελτίωση της ογκολογικής φροντίδας, της εκπαίδευσης, της πρόληψης και της υποστήριξης επαγγελματιών και ασθενών. Τα προγράμματα αυτά αποτελούν σημαντικά εργαλεία για την υλοποίηση της στρατηγικής του EONS και για τη διαμόρφωση κοινών ευρωπαϊκών προσεγγίσεων.

ADCs Webinars Project

Μια σειρά τριών εκπαιδευτικών webinars για τη

νοσηλευτική φροντίδα ασθενών που λαμβάνουν ADCs (Antibody-Drug Conjugates), με έμφαση στη διαχείριση, την παρακολούθηση και την ασφάλεια. Πρόκειται για πολύτιμο εκπαιδευτικό εργαλείο για νοσηλευτές που εργάζονται σε ογκολογικά τμήματα υψηλής εξειδίκευσης.

DigiCanTrain

Η EONS συμμετέχει ως εταίρος στο DigiCanTrain, μια καινοτόμο δράση που στοχεύει στον εμπλουτισμό των ψηφιακών δεξιοτήτων των επαγγελματιών ογκολογίας.

Το έργο υλοποιείται από το Turku University of Applied Sciences και την ομάδα της Virpi Sulosaari, PhD, RN και αποτελεί καθοριστική πρωτοβουλία, ιδιαίτερα για χώρες όπως η Ελλάδα όπου η ψηφιακή υγεία αναπτύσσεται ραγδαία αλλά άνισα.

ECLIPIC – Enhancing EU Oncology Nursing Practice for Clinical Excellence

Έργο εκπαιδευτικής επαγγελματικής κατάρτισης (Erasmus+), σχεδιασμένο να ενισχύσει τις κλινικές δεξιότητες έμπειρων ογκολογικών νοσηλευτών, καθώς και την ηγετική και διεπιστημονική τους ικανότητα. Αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την ενίσχυση προχωρημένων ρόλων στην ογκολογική νοσηλευτική.

The Good Day Project

Τι σημαίνει «καλή ημέρα» για άτομα που επιβιώνουν από τους λιγότερο ιάσιμους καρκίνους; Το έργο αυτό (Μάρτιος 2025 – Μάρτιος 2026) διερευνά τις εμπειρίες ασθενών με καρκίνο παγκρέατος, στομάχου, εγκεφάλου, οισοφάγου κ.ά. Στόχος είναι να κατανοηθούν οι ανάγκες και οι προτεραιότητές τους ώστε να βελτιωθεί η υποστηρικτική φροντίδα.

Τα ευρήματα θα ενσωματωθούν σε εκπαιδευτικό υλικό και θα χρησιμοποιηθούν για να ενημερώσουν πολιτικές υγείας σε επίπεδο ΕΕ.

INTERACT-EUROPE 100

Ένα έργο που προωθεί την ολιστική εκπαίδευση και συνεργασία μεταξύ όλων των ειδικοτήτων που εμπλέκονται στη φροντίδα καρκίνου. Ενθαρρύνει τη δημιουργία πολυεπιστημονικών και πολυεπαγγελματικών ομάδων για βελτιωμένα, συντονισμένα και ανθρωποκεντρικά φροντίδα.

N.U.R.T.U.R.E.

Ένα έργο αφιερωμένο στη συναισθηματική ενδυνάμωση των ογκολογικών νοσηλευτών. Στόχος του: η ενίσχυση της ανθεκτικότητας, η ανά-

πτυξη ενός υποστηρικτικού δικτύου και η αναγνώριση των ιδιαίτερων ψυχολογικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νοσηλευτές στην πρώτη γραμμή.

Το έργο βασίζεται στις αρχές της συμπερίληψης και της συνεργασίας — μια πρωτοβουλία εξαιρετικά σημαντική και για την Ελλάδα.

PrEvCan – Cancer Prevention Across Europe

Καμπάνια της EONS σε συνεργασία με την ESMO, βασισμένη στον Ευρωπαϊκό Κώδικα κατά του Καρκίνου (ECAC). Με περισσότερους από 66 συνεργάτες, προωθεί σε όλη την Ευρώπη μηνύματα πρόληψης που μπορούν να μειώσουν σημαντικά τη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου. Στην Ελλάδα η ανάγκη για ενίσχυση της πρόληψης είναι ιδιαίτερα έντονη, καθιστώντας το PrEvCan εξαιρετικά πολύτιμο εργαλείο.

TRANSITION

Έργο χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ που στοχεύει στη μεταμόρφωση της φροντίδας καρκίνου μέσω ψηφιακών δεξιοτήτων και εκπαίδευσης. Στοχεύει όχι μόνο επαγγελματίες, αλλά και ασθενείς και φροντιστές, προωθώντας μια πιο ενημερωμένη και ενεργή συμμετοχή στη φροντίδα.

European Youth Cancer Network (YARN)

Ένα δυναμικό δίκτυο που ενισχύει τη φωνή των νέων ανθρώπων που ζουν με ή πέρα από τον καρκίνο. Προωθεί την ψυχοκοινωνική υποστήριξη, την ηγετική ανάπτυξη, τη δημιουργία ψηφιακών εργαλείων και την ισότιμη πρόσβαση σε ενημέρωση. Το YARN στοχεύει να φτάσει πάνω από 50 εκατομμύρια πολίτες μέσω δράσεων ενημέρωσης — μια εξαιρετική πηγή γνώσης και υποστήριξης και για τους νέους ασθενείς στην Ελλάδα.

Η συμμετοχή μου στο Advocacy Working Group αποτέλεσε μια βαθιά εκπαιδευτική και ενδυνάμωτική εμπειρία. Με βοήθησε να κατανοήσω την ευρωπαϊκή διάσταση της ογκολογικής νοσηλευτικής, να συνδεθώ με συναδέλφους από διαφορετικές χώρες και να συμβάλλω με τη δική μου φωνή σε μια κοινή προσπάθεια για ένα μέλλον όπου οι ογκολογικοί νοσηλευτές θα έχουν την αναγνώριση, την υποστήριξη και το εργασιακό περιβάλλον που αξίζουν.

Η ενεργός συμμετοχή σε τέτοιες πρωτοβουλίες δεν ενισχύει μόνο το επάγγελμα, αλλά μας εμπνέει να συνεχίσουμε με μεγαλύτερη δύναμη την αποστολή μας: να βελτιώνουμε τη ζωή των ανθρώπων που επηρεάζονται από τον καρκίνο.

EONS18 Conference at ESMO25: Μια Εντυπωσιακή Επιτυχία

Γράφει η Μαρία Λαβδανίτη-Καθηγήτρια Τμήμα Νοσηλευτικής Διεθνές
Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

Το 18ο Συνέδριο της European Oncology Nursing Society (EONS), EONS18, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ESMO Congress 2025 στο Βερολίνο, με θέμα “Compassionate Care in Cancer Nursing: Bridging the Gap Between Science and Humanity.” Το συνέδριο συγκέντρωσε μεγάλο αριθμό ογκολογικών νοσηλευτών, ερευνητών, εκπαιδευτικών

και επαγγελματιών υγείας από όλη την Ευρώπη και διεθνώς, δημιουργώντας έναν χώρο ανταλλαγής γνώσεων, εμπειριών και καινοτόμων ιδεών για το μέλλον της ογκολογικής νοσηλευτικής φροντίδας. Κατά τη διάρκεια των τριών ημερών, παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν θέματα όπως η ψηφιακή καινοτομία, η τεχνητή νοημοσύνη, η υποστηρικτική

και ολοκληρωμένη ογκολογική φροντίδα, καθώς και η ανακουφιστική φροντίδα. Η EONS διοργάνωσε οκτώ ειδικά συμπόσια, αναδεικνύοντας βασικές εξελίξεις και στρατηγικές προτεραιότητες για την ογκολογική νοσηλευτική κοινότητα. Ιδιαίτερη αξία είχαν οι συνεργασίες με τους οργανισμούς ESMO, ISNCC και MASCC, που επέτρεψαν ουσιαστικό διάλογο γύρω από κρίσιμα ζητήματα όπως η χρηματοοικονομική τοξικότητα, η ευεξία των επαγγελματιών υγείας και η παροχή φροντίδας σε απαιτητικά και σύνθετα περιβάλλοντα.

Αίτηση για τη Διαπίστευση Ασφαλούς Χώρου Εργασίας της EONS

Η EONS έχει λάβει την πρωτοβουλία Accreditation of Safe Workplace, με την οποία αναγνωρίζονται τα ογκολογικά τμήματα που προάγουν ασφαλή, ποιотικά και υποστηρικτικά εργασιακά περιβάλλοντα για τους ογκολογικούς νοσηλευτές. Η διαπίστευση, βασισμένη στις δράσεις RECaN, Safety Manifesto και ECNI, αξιολογεί βασικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, η φροντίδα ασθενών, η διαχείριση επικίνδυνων φαρμάκων και η ασφάλεια από την ακτινοβολία, μέσω ενός δομημένου ερωτηματολογίου. Για τη συμμετοχή στη Διαπίστευση Ασφαλούς Χώρου Εργασίας της EONS, μπορείτε να επικοινωνήσετε στο email priya.raja@cancernurse.eu με τις ακόλουθες πληροφορίες:

- Χώρα
- Όνομα νοσοκομείου
- Τμήμα / Μονάδα (παρακαλούμε διευκρινίστε)
- Αριθμός νοσηλευτών

Μέλλον της Εκπαίδευσης στην Ογκολογική Νοσηλευτική – Συμμετοχή στη Μελέτη EDU-FRAME

Η Ομάδα Εργασίας Εκπαίδευσης της EONS αξιολογεί το Πλαίσιο Εκπαίδευσης στην Ογκολογική Νοσηλευτική (2022) μέσω της Μελέτης Edu-Frame, με στόχο την αποτύπωση της χρήσης, της χρησιμότητας και του αντίκτυπου του στους επαγγελματίες υγείας. Η συμμετοχή σας είναι πολύτιμη και θα συμβάλει στη βελτίωση του Πλαισίου ενόψει της επικαιροποίησής του το 2026. Το ερωτηματολόγιο (διάρκειας περίπου 15 λεπτών) είναι διαθέσιμο σε 14 γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των Ελληνικών.

Για πληροφορίες: tugba.pehlivansaribudak@gmail.com και στην ιστοσελίδα [https://www.cancernurse.eu/blog/news-2/contribute-to-the-future-of-cancer-nursing-](https://www.cancernurse.eu/blog/news-2/contribute-to-the-future-of-cancer-nursing-education-104)

[education-104](https://www.cancernurse.eu/blog/news-2/contribute-to-the-future-of-cancer-nursing-education-104)

Απονομή EONS Early Career Research Grant 2025

Η Ayşenur Çetin Üçeriz (Τουρκία) είναι η δικαιούχος της Early Career Research Grant 2025 βραβείο που της απονεμήθηκε από την EONS Research Working Group. Η EONS υποστηρίζει νέους ογκολογικούς νοσηλευτές και καινοτόμες ερευνητικές δράσεις. Το έργο της βραβευθείσας αφορά στην ανάπτυξη μιας νοσηλευτικά καθοδηγούμενης παρέμβασης για ασθενείς που υποβάλλονται σε μεταμόσχευση αιμοποιητικών βλαστοκυττάρων (HSCT), αξιοποιώντας εικονική πραγματικότητα (VR) για τη βελτίωση της διαχείρισης των συμπτωμάτων.

Podcast της European Oncology Nursing Society (EONS)

Το European Oncology Nursing Podcast, που παρουσιάζεται από την EONS, εξερευνά τις πιο πρόσφατες εξελίξεις, τις προκλήσεις και τις εμπνευσμένες ιστορίες από τον χώρο της ογκολογικής νοσηλευτικής σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι συζητήσεις αφορούν στην τεκμηριωμένη κλινική πρακτική, στην ηγεσία, στις εμπειρίες των ασθενών και τον ρόλο των ογκολογικών νοσηλευτών στη ιαμόρφωση του μέλλοντος της φροντίδας του καρκίνου. Σε τελευταίο επεισόδιο, η Lace Matarlo Sölvebrand (EONS Communication WG) συνομιλεί με τη Grażyna Suchodolska (Συμπρόεδρο, EONS Advocacy WG) για το παρόν και το μέλλον της ογκολογικής νοσηλευτικής στην Ευρώπη. Συμμετοχή εδώ: <https://open.spotify.com/show/OfRcZcwUfVSNxhvcS6MfEo>

Το 9ο EONS Research Proposal Workshop πραγματοποιήθηκε στη Λισαβόνα- Πορτογαλία στις 7–9 Ιουλίου 2025. Στα EONS Research Proposal Workshops απευθύνονται σε ογκολογικούς νοσηλευτές με πανεπιστημιακή εκπαίδευση, που επιθυμούν να διερευνήσουν ζητήματα της κλινικής τους πρακτικής μέσω έρευνας. Τα εργαστήρια πραγματοποιούνται ετησίως και υποστηρίζουν τους συμμετέχοντες στην ανάπτυξη της ερευνητικής τους πρότασης, παρέχοντας καθοδήγηση για ερευνητική και διδακτορική πορεία. Οι συμμετέχοντες ενισχύουν τις δεξιότητές τους και τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων για χρηματοδότηση, με τη συνεχή υποστήριξη μέντορα μετά το πέρας του εργαστηρίου. Απαιτείται η υποβολή σύντομης έκθεσης προόδου εντός τριών μηνών.

ΕΣΝΕ

Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος

Ποιοι είμαστε:

Ο **Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ)** είναι ένας επιστημονικός – επαγγελματικός φορέας ο οποίος από την ίδρυσή του το έτος 1923 εκφράζει όλες τις νοσηλεύτριες και τους νοσηλευτές της Ελλάδας.

Ο ΕΣΝΕ είναι μέλος:

- του **Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών** (International Council of Nurses, **ICN**) από το **1929**
- της **Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Συνδέσμων Νοσηλευτών** (European Federation of Nurses Associations, **EFN**) από το **1982**
- της **Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Συνδέσμων Νοσηλευτών Μονάδων Εντατικής Θεραπείας** (The European Federation of Critical Care Nursing Associations, **EfCCNa**) από το **1999**
- της **Διεθνούς Ένωσης Συνδέσμων Παιδιατρικών Νοσηλευτών** (International Association of Pediatric Nurses, **IAPN**) από το **2007**
- της **Διεθνούς Εταιρείας Νοσηλευτών Ογκολογίας** (International Society of Nurses in Cancer Care, **ISNCC**) από το **2016** του **Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Φοιτητών Νοσηλευτικής** (European Nursing Student Association, **ENSA**) από το **2023**

Ο ΕΣΝΕ είναι Ιδρυτικό Μέλος:

- της **Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νοσηλευτικής Ογκολογίας** (The European Oncology Nursing Society, **EONS**) από το **1985**
- της **Ομοσπονδίας Νοσηλευτών Επαγγελματικής Υγείας στην ΕΕ** (Federation of Occupational Health Nurses within the EU, **FOHNEU**) από το **1993**
- του **Ευρωπαϊκού Φόρουμ των Νοσηλευτικών και Μαιευτικών Συνδέσμων & Π.Ο.Υ.** (European Forum of National Nursing and Midwifery Associations and WHO, **EFNNMA & WHO**) από το **1997**
- της **Ένωσης Συνδέσμων Παιδιατρικών Νοσηλευτών Ευρώπης** (Paediatric Nursing Associations of Europe, **PNAE**) από το **2004**

Ο **ΕΣΝΕ** εκδίδει από το έτος 1962, το επιστημονικό περιοδικό «**Νοσηλευτική**». Η «Νοσηλευτική» αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε για αποδελτίωση και διάθεση από την ελληνική βάση δεδομένων **ΙΑΤΡΟΤΕΚ** (2002) και τις διεθνείς βάσεις δεδομένων **CINAHL** (2008), **EBSCO** (2009) και **SCOPUS** (2010).

Οι Τομείς μας

Νοσηλευτικής **Αναισθησιολογίας, Διοίκησης** Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικής **Εκπαίδευσης, Επείγουσας & Εντατικής** Νοσηλευτικής, **Κοινωνικής** Νοσηλευτικής /**ΠΦΥ**, Νοσηλευτικής Ογκολογίας, Παιδιατρικής Νοσηλευτικής, Νοσηλευτική **Ψυχικής Υγείας** και **Φοιτητών**.

Τα Περιφερειακά μας Τμήματα

Μακεδονίας-Θράκης, Κρήτης, Πελοποννήσου, Θεσσαλίας, Ηπείρου

Το Όραμά μας

Οι δράσεις μας, διαχρονικά, εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των νοσηλευτών για τις εξελίξεις της Νοσηλευτικής Επιστήμης και Πρακτικής και εναρμόνιση του επαγγέλματος με την εκπαίδευση βάσει των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Προτύπων.

Η Αποστολή μας

- ✓ Η παροχή υψηλού επιπέδου συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, μέσα από σύγχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- ✓ Η ανάπτυξη της νοσηλευτικής επιστήμης και η παροχή τεκμηριωμένης φροντίδας βασισμένης σε αποδείξεις (evidence based).
- ✓ Η βελτίωση της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας στους ασθενείς μας σε όλες τις δομές υγείας
- ✓ Η ανάπτυξη επαφών και συνεργασιών με Ελληνικές και Διεθνείς Επιστημονικές Εταιρείες καθώς και με άλλους φορείς, που δραστηριοποιούνται στον χώρο της υγείας.
- ✓ Η υποστήριξη των εθελοντικών οργανώσεων των ασθενών.
- ✓ Η ενδυνάμωση του νοσηλευτικού ρόλου της «συνηγορίας» υπέρ των ασθενών.
- ✓ Η κλινική έρευνα στη νοσηλευτική.
- ✓ Η εκπαίδευση των ασθενών και των οικογενειών τους.
- ✓ Η ενημέρωση του κοινού για θέματα πρόληψης.
- ✓ Η υποστήριξη των νοσηλευτών με ταυτόχρονη κάλυψη των αναγκών τους (εκπαιδευτικών, ψυχολογικών κ.ά).
- ✓ Η δημιουργία δικτύου νοσηλευτών με στόχο τη δημιουργία κοινής πλατφόρμας επικοινωνίας.
- ✓ Η ανάπτυξη κουλτούρας διεπιστημονικής και διεπαγγελματικής συνεργασίας.
- ✓ Η συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικών υγείας μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων και προτάσεων που θα προκύπτουν από την συζήτηση των μελών μας.

Οι Αξίες μας

• Πάθος

Αφιερώνουμε ώρες από τον προσωπικό ελεύθερο χρόνο μας ανιδιοτελώς, γιατί αγαπάμε την νοσηλευτική. Επιθυμούμε να αναδείξουμε τον πολυδιάστατο και τον σημαντικό ρόλο των νοσηλευτών στην επίτευξη των στόχων του Συστήματος Υγείας αλλά και στην παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας. Εμπνεόμαστε αλλά θέλουμε και να εμπνέουμε συναδέλφους, ώστε όλο και περισσότεροι να μοιραζόμαστε το ίδιο όραμα.

• Αριστεία

Στον ΕΣΝΕ δεν ικανοποιούμαστε από τα μέτρια αποτελέσματα γιατί θέλουμε να βελτιωνόμαστε συνεχώς. Θέτουμε υψηλούς στόχους με απόδοση μετατρέποντας την όποια δυσκολία αντιμετωπίζουμε σε πρόκληση.

• Δέσμευση

Δεσμευόμαστε να εργαζόμαστε με προσήλωση στην αποστολή μας, ώστε τόσο οι ασθενείς όσο και οι συνάδελφοί μας νοσηλευτές αλλά και οι φοιτητές μας, να καρπωθούν τα οφέλη της προσπάθειας μας.

• Ομαδικότητα

Όλες οι συνεργασίες μας διέπονται από ομαδικό πνεύμα, σεβασμό και αμοιβαία εμπιστοσύνη, γιατί πιστεύουμε ότι, μόνο μέσα από τη συλλογικότητα αλλά και την πολυσυλλεκτικότητα αναδεικνύεται ο καλύτερος εαυτός μας και οδηγούμαστε στα επιθυμητά αποτελέσματα.

• Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση

- ✓ Δημιουργία προγραμμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.
- ✓ Παροχή πιστοποιήσεων για τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης.
- ✓ Διοργάνωση ετησίων συνεδρίων και συμποσίων.
- ✓ Διοργάνωση Webinars.
- ✓ Συμμετοχή με ομιλίες, στρογγυλά τραπέζια, διαλέξεις σε συνέδρια και ημερίδες σε όλη την Ελλάδα.
- ✓ Μετάφραση διεθνών κατευθυντήριων οδηγιών.
- ✓ Ανάπτυξη κατευθυντήριων οδηγιών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας φροντίδας των ασθενών.

Γίνε και εσύ τώρα μέλος του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος

<https://www.esne.gr/index.php/el/%CE%BD%CE%AD%CE%B1/853-engraphe-ananeose-melon>

Επιμέλεια Ενημερωτικού Δελτίου 2025

Γεώργιος Τσαγκάνης, Ασημίνα Πελτέκη, Χρήστος Τσιρέπας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Τ.Ν.Ο. ΕΣΝΕ 2025-2028

Πρόεδρος: Δημήτριος Παπαγεωργίου
Α' Αντιπρόεδρος: Μαρία Λαβδανίτη
Β' Αντιπρόεδρος: Θεοχάρης Κωνσταντινίδης
Γραμματέας: Ιωάννα Τσάτσου
Ταμίας: Ειρήνη Θρουβάλα
Μέλη: Ελένη Πανάγου
Χρυσάνθη Σωτηριάδου

Μεσογείων 2, Πύργος Αθηνών Γ' Κτίριο, Αθήνα 115 27, www.esne.gr,
e-mail: esne@esne.gr, τηλ: 210 7485307

